

Dėl Mokesčių administravimo įstatymo (MAĮ)

Seimas priėmė **MAĮ pakeitimo įstatymą**, kuriuo keičiamos gana skirtingus klausimus reglamentuojančios nuostatos.

Numatyta, kad priimti pakeitimai įsigalios skirtingu metu.

Nuo paskelbimo Teisės aktų registre įsigalios:

- nuostata, numatanti, kad MAĮ 3 str. 3 dalyje nustatytas reikalavimas dėl mokesčių įstatymų įsigaliojimo termino (šeši mėnesiai nuo paskelbimo dienos) netaikomas su atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu susijusiems Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymų pakeitimams, **jei šiais pakeitimais nėra sunkinama mokesčių mokėtojų padėtis**;
- pakeitimas, pagal kurį iš pagal MAĮ administruojamų mokesčių sąrašo pašalinami socialinis mokestis bei įmokos į Garantinį fondą.

Nuo 2023 m. sausio 1 d. įsigalios nuostatos, nustatančios naujas pareigas platformų operatoriams:

- platformų operatoriams numatyta pareiga kaupti ir kartą per metus už praėjusius kalendorinius metus VMI pateikti informaciją apie platformas naudojančių pardavėjų pajamas, gaunamas iš tam tikros veiklos, kurią vykdyti buvo sudarytos sąlygos platfor-

moje, atliktus sandorius ir kitą informaciją, susijusią su mokesčių apskaičiavimu ir deklaravimu. Informaciją reikės teikti, jeigu pajamos gaunamos dėl vienos iš šių veiklų:

- nekilnojamojo turto nuomos;
- asmeninių paslaugų;
- prekių pardavimo;
- transporto priemonių nuomos.

Be to, numatyta, kad jeigu duomenis teikiantis platformos operatorius, išskyrus užsienio platformos operatorių, nevykdo pareigos teikti informaciją apie pardavėjus, VMI po dviejų iš eilės platformos operatoriumi pateiktų priminimų, ne vėliau kaip per 90 dienų, bet ne anksčiau kaip po 30 dienų nuo antrojo priminimo dienos, priima sprendimą, kuriuo duoda interneto prieigos paslaugų teikėjams privalomą nurodymą panaikinti galimybę pasiekti platformos operatoriaus interneto svetainę, kol platformos operatorius pašalins pažeidimą. Šis sprendimas turės būti vykdomas tik jį patvirtinus Vilniaus apygardos administraciniam teismui.

Taip pat nustatyta, kad nėra reikalaujama, kad duomenis teikiantis platformos operatorius pateiktų informaciją apie šiuos pardavėjus:

- viešojo sektoriaus subjektą (įskaitant Vyriausybę, politinį padalinį arba valstybės subjektą),
- subjektą, kurio akcijomis reguliariai prekiaujama pripažintoje vertybinių popierių rinkoje arba kuris susijęs su subjektu, kurio akcijomis reguliariai prekiaujama pripažintoje vertybinių popierių rinkoje,

- o subjektą, kuriam platformos operatorius per metus daugiau kaip 2 000 kartų sudarė sąlygas vykdyti nekilnojamojo turto nuomą arba kuriam platformos operatorius mažiau kaip 30 kartų sudarė sąlygas vykdyti prekių pardavimą ir kuriam per metus sumokėta arba įskaityta atlygio suma neviršija 2 000 eurų.

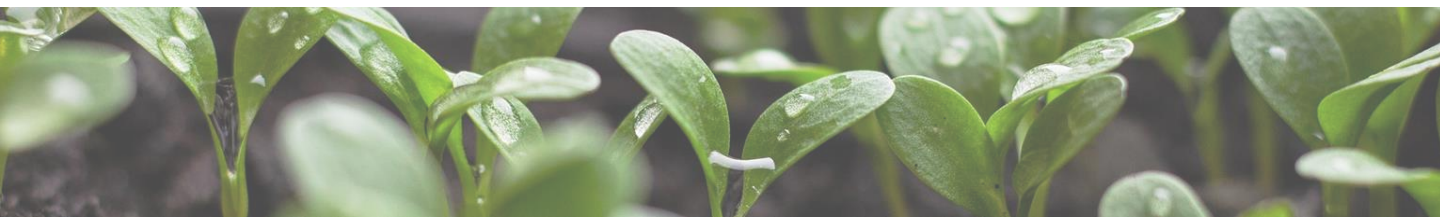
Nuostatos, įsigaliosiančios nuo 2023 m. gegužės 1 d.:

- **nustatyta, kad apibendrinto mokesčio įstatymo paaiškinimo centriniam mokesčių administratoriui nebereikės derinti su Finansų ministerija.** VMI tik numatyta pareiga dėl komentarų pasikonsultuoti su visuomene;
- patikslinta asmens sąvoka: asmuo – fizinis asmuo, juridinis asmuo, įskaitant bet kokią kitą organizaciją, kuri pagal Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės įstatymus pripažįstama teisės subjektu, investicinis fondas, pensijų fondas;
- papildytos mokesčių administratoriaus teisės, numatant, kad mokesčių administratorius turi teisę gauti, atsižvelgiant į konkretų asmens duomenų gavimo poreikį, įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro duomenis apie fiziniams ir juridiniams asmenims pradėtus ikiteisminius tyrimus dėl galimo sukčiavimo, neteisėto praturtėjimo, nusikalstamų veikų ekonomikai ir verslo tvarkai, nusikalstamų veikų finansų sistemai, taip pat apie fiziniams ir juridiniams asmenims priimtus ir įsiteisėjusius apkaltinamuosius nuosprendžius dėl šių nusikalstamų veikų;

- patikslinta, kokia informacija nelaikoma paslaptimi (pvz., atskiruose registruose ar informacinėse sistemose suteikti asmens, kuris yra mokesčių mokėtojas, identifikaciniai numeriai (išskyrus fizinio asmens kodą), bei nurodoma, kokie duomenys gali būti skelbiami centrinio mokesčių administratoriaus interneto svetainėje;
- nustatyta, kad už suteiktą mokestinę paskolą mokamos palūkanos, kurių dydį, kuris visais atvejais negali būti mažesnis už nulį, ir apskaičiavimo tvarką nustato finansų ministras, atsižvelgdamas į praėjusio kalendorinio ketvirčio paskutinės darbo dienos Vyriausybės vertybinio popieriaus, kurio išpirkimo laikotarpis artimiausias 12 mėnesių laikotarpiui, pelningumą antrinės vertybinių popierių apyvartos, kaip ji apibrėžta Vertybinių popierių įstatyme, rinkoje. Nurodytas palūkanų dydis taip pat taikomas ir tais atvejais, kai mokesčių administratorius per nustatytą terminą negrąžina mokesčio permokos, bei nustatant delspinigių dydį;
- **padidinti baudų rėžiai, kurie įsigaliojus įstatymo pakeitimui, galės siekti nuo 20 iki 100 procentų. Numatyta, kad iki pakeitimų įsigaliojimo dienos padarytų MAĮ pažeidimų tyrimui ir baudų už šiuos pažeidimus skyrimui taikomos iki 2023 m. balandžio 30 d. galiojusios nuostatos;**

Tęsinys toliau

- numatyta, kad mokesčių įstatymus **solidariai pažeidusiems asmenims muitinė kiekvienam pažeidėjui galės skirti individualią baudą**, kurios dydis sieks 60 procentų vidutinio apskaičiuoto baudos dydžio, padalyto iš mokesčių įstatymus solidariai pažeidusių asmenų skaičiaus ir patikslinto atsižvelgus į MAĮ nuostatas. Bendras skiriamos baudos dydis turės atitikti MAĮ nustatytą skirtinos baudos dydį, o jeigu skirtinos baudos dydis nustatytas specialiajame mokesčio įstatyme, – jame nustatytą skirtinos baudos dydį. Jeigu bendras mokesčių įstatymus solidariai pažeidusiems asmenims skirtinos baudos dydis viršys MAĮ 139 str. 1 dalyje ar specialiajame mokesčio įstatyme nustatytą maksimalų skirtinos baudos dydį, šis dydis bus proporcingai mažinamas kiekvienam mokesčių įstatymus solidariai pažeidusiam asmeniui.

Bene vienas plačiausiai nuskambėjusių pakeitimų yra susijęs su padvigubintais baudų rėžiais (buvę rėžiai 10–50 proc. padidinti į 20–100 proc.). Viena vertus toks sugriežtinimas turėtų dar labiau paveikti mokesčių įstatymų pažeidėjų turtinę padėtį, taip galbūt sustabdant potencialius pažeidėjus nuo galimo mokesčių įstatymų nesilaikymo. Kita vertus, faktiniai skiriamų baudų dydžiai paaškins ateityje, taigi tik tuomet bus galima įvertinti realų pakeistų nuostatų efektyvumą.

Džiugu, kad pagaliau sureglamentuotas klausimas dėl palūkanų už suteiktą mokestinę paskolą ir už laiku negrąžintą mokesčio permoką. Visgi, kyla klausimas, ar jau anksčiau nebuvo galima imtis pakeitimų, kurie mokestinių paskolų ir laiku negrąžintų mokesčių permokų palūkanas susietų su aktualia valstybės finansine situacija.

Kalbant apie pareigos derinti mokesčių įstatymų komentarus su Finansų ministerija panaikinimą, galima tikėtis, kad tai turėtų sudaryti prielaidas VMI greičiau paskelbti minėtus komentarus, tačiau kartu kyla klausimas, ar nepadidės klaidų / nelogiškumų skaičius, kadangi parengti komentarų projektai nebebus peržiūrimi papildomai institucijos formuojančios mokesčių politiką.

Dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (PVMĮ)

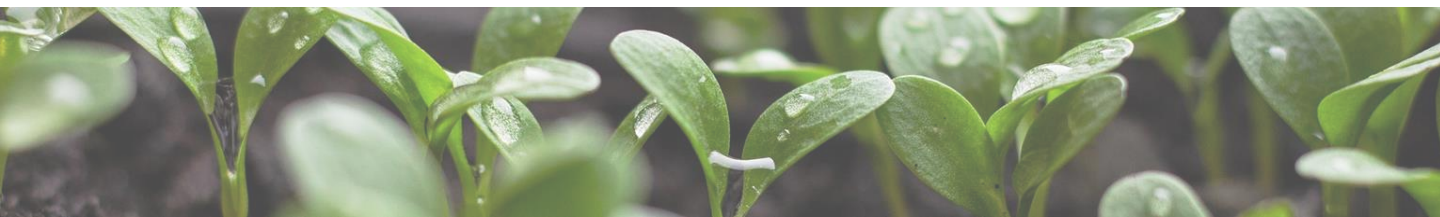
Priimtas **PVMĮ 71 straipsnio** pakeitimas.

Šiuo metu galiojanti PVMĮ 71 str. 7 dalis nustato, kad kai tas pats asmuo (vienas ar kartu su kitais asmenimis, kurie pagal PVM įstatymą laikomi su juo susijusiais) kontroliuoja keletą juridinių asmenų, visi jo kontroliuojami juridiniai asmenys ir jis pats (jeigu jis pats vykdo ekonominę veiklą) privalo pateikti prašymus įregistruoti juos PVM mokėtojais, jeigu bendra visų jų gauta ar gautina atlygio už vykdant ekonominę veiklą patiektas prekes ir (arba) suteiktas paslaugas suma per metus (pastaruosius 12 mėnesių) viršijo PVM įstatyme nustatytą registravimosi PVM mokėtojais ribą, neatsižvelgiant į tai, kad kiekvieno tokio asmens ar dalies jų gauto ar gautino atlygio suma yra mažesnė už šią ribą.

Pakeitimu numatyta, kad aukščiau nurodytos nuostatos netaikomos, jeigu šie asmenys gali įrodyti, kad:

- nėra vienas jų valdymo organas ir (arba) atskiras valdymo organo narys nėra tas pats asmuo ir
- jų faktiškai vykdoma ekonominė veikla nėra to paties pobūdžio, ir jie neveikia vienas kito naudai ar interesais.

Įsigalios nuo 2023 m. sausio 1 d.

Šis PVMĮ pakeitimas sąlygotas 2021 m. liepos mėnesio Europos Komisijos oficialaus pranešimo dėl pradėtos Europos Sąjungos teisės pažeidimo procedūros dėl 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos netinkamo perkėlimo ir įgyvendinimo Lietuvos nacionalinėje teisėje. Europos Komisija pranešime pateikė nuomonę, kad PVM direktyvoje speciali mažoms įmonėms nustatyta schema negali būti taikoma remiantis visa bendra asmenų, kuriems taikoma nuostata dėl kovos su mokesčio vengimu, apyvarta, jeigu tie asmenys yra teisiškai nepriklausomi ir jeigu jų struktūros nėra tik dirbtinės ir iš esmės sukurtos tam, kad būtų galima pasinaudoti mokesčio lengvata.

Atkreiptinas dėmesys, kad ekonominės veiklos pobūdžio nustatymas ir vykdomų ekonominių veiklų pobūdžio tapatumo kriterijai nėra įtvirtinti PVMĮ pakeitime, tad pakeisto PVMĮ straipsnio praktinio taikymo aiškinimas vis tik paliekamas mokesčių administratoriaus diskrecijai.

Taip pat priimtas **PVMĮ 123 straipsnio pakeitimas**, kuriuo padidinti skiriamų baudų rėžiai, suvienodinta su pakeistomis MAĮ nuostatomis. Pakeitimu nustatyta:

- jeigu nustatoma, kad PVM mokėtojas nepagrįstai sumažino apskaičiuotą mokėtiną į biudžetą PVM sumą (padidino apskaičiuotą grąžintina iš biudžeto PVM sumą), apskaičiuojama papildomai mokėtina PVM suma, kuria atitinkamai didinama mokėtina į biudžetą PVM suma (mažinama grąžintina iš biudžeto PVM suma), ir skiriama nuo 20 iki 100 procentų apskaičiuotos papildomai mokėtinios PVM sumos dydžio bauda;

- Jeigu yra nustatoma, kad apmokestinamasis asmuo arba bet koks kitas asmuo, nesantis PVM mokėtoju, tačiau PVMĮ nustatyta tvarka privalėjęs mokėti į biudžetą PVM, jo nesumokėjo, apskaičiuojama mokėtina į biudžetą PVM suma ir skiriama nuo 20 iki 100 procentų apskaičiuotos PVM sumos dydžio bauda.

Pažymėtina, kad iki pakeitimo įsigaliojimo dienos padarytų PVMĮ pažeidimų tyrimui ir baudų už šiuos pažeidimus skyrimui taikomos iki 2023 m. balandžio 30 d. galiojusios nuostatos.

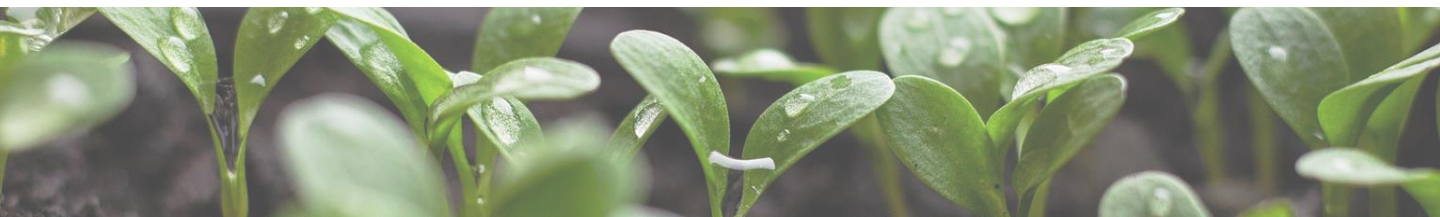
Įsigalios nuo 2023 m. gegužės 1 d.

Dėl laikinojo socialinio mokesčio

Praėjus daugiau nei 10 metų nuo socialinio mokesčio paskutinio mokestinio laikotarpio (2007 m.), už kurį šis mokestis buvo skaičiuojamas, priimtas **Laikinojo socialinio mokesčio įstatymo pripažinimo netekusiu galios įstatymas**. Atsižvelgiant į tai, kad panaikinamas socialinis mokestis, pakeistas ir **Pelno mokesčio įstatymo 31 straipsnis**, panaikinant nuostatą, kad socialinis mokestis yra priskiriamas neleidžiamiesiems atskaitymams.

Dėl Pelno mokesčio įstatymo

Priimtas **Pelno mokesčio įstatymo 31 straipsnio pakeitimas**, kuriuo nustatyta, kad neleidžiamiesiems atskaitymams priskiriamas solidarumo įnašas, sumokėtas Lietuvos Respublikos įstatyme dėl Reglamento (ES) 2022/1854 įgyvendinimo nustatyta tvarka.

Toks reguliavimas priimtas, kadangi solidarumo įnašo skaičiavimo bazė yra neapmokestinamasis pelnas, iš kurio yra išskaičiuojamas solidarumo įnašas.

Minėti pakeitimai atlikti atsižvelgiant į tai, kad Reglamente (ES) 2022/1854 valstybėms narėms nustatyta siekti bendro elektros energijos suvartojimo 10 proc. sumažinimo tikslo. Atitinkamai, taip pat priimtas ir **Istatymas „Dėl Reglamento (ES) 2022/1854 įgyvendinimo“**. Įstatyme įtvirtinti pagrindiniai pajamų perviršio nustatymo ir skaičiavimo principai, kuriais grindžiama Tarybos metodika: pajamos, kurios neįskaičiuojamos į rinkos pajamas, asmenys, kurie nėra pajamų perviršio mokėjimo subjektai arba, iš kurių perviršis nėra renkamas. Įstatymu įtvirtinamas principas, kad pajamų perviršio skaičiavimo pagrindą sudaro elektros energijos kaina kiekvieną atsiskaitymo už disbalansą laikotarpį.

Pagal Reglamento (ES) 2022/1854 15 straipsnį, laikinasis solidarumo įnašas ES įmonėms ir nuolatinėms buveinėms, vykdančioms veiklą žalios naftos, gamtinių dujų, anglių ir naftos perdirbimo sektoriuose, įskaitant tik mokesčių tikslais priklausančias konsoliduotai grupei, apskaičiuojamas nuo apmokestinamojo pelno, nustatyto pagal nacionalines mokesčių taisykles 2022 finansiniais metais ir (arba) 2023 finansiniais metais ir visą jų atitinkamą laikotarpį, kuris daugiau kaip 20 proc. viršija vidutinį ketverių finansinių metų, prasidedančių 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau, apmokestinamąjį pelną, nustatytą pagal nacionalines mokesčių taisykles.

Įsigalioja nuo 2023 m. sausio 1 d.

Dėl akcizų

Pakeistas VMI viršininko įsakymas „**Dėl registravimo akcizais apmokestinamų prekių pardavėjais**“.

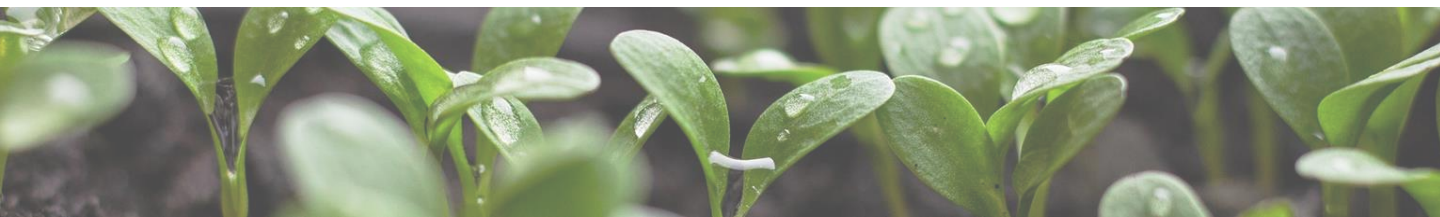
Pakeitimai:

- akcizais apmokestinamų prekių pardavėjai įvardinami akcizais apmokestinamų prekių siuntėjais;
- pakeista šiuo metu galiojanti tvarka, kai pardavėjais įregistruojama vienam akcizais apmokestinamų prekių atgabenimui, ir nustatyta, kad siuntėjais (pardavėjais) įregistruojama neribotam terminui;
- atsakyta taisyklių priede nustatyto pavyzdžio Sprendimo dėl registravimo akcizais apmokestinamų prekių pardavėju rengimo ir nustatyta, kad asmuo per 5 d. d. įregistruojamas akcizais apmokestinamų prekių siuntėju (prašymo tenkinimo atveju) arba jam pateikiamas motyvuotas atsakymas, kodėl jis negali būti įregistruotas (prašymo netenkinimo atveju).

Įsigaliojimas nuo 2023 m. vasario 13 d.

Pakeistas Vyriausybės nutarimas „**Dėl Akcizų įstatymo nuostatų įgyvendinimo**“.

Kaip nurodyta nutarimo projekto aiškinamajame rašte, dėl teisėkūros ekonomiškumo, nuspręsta pripažinti netekusiais galios Vyriausybės 2002 m. birželio 13 d. nutarimas Nr. 902 „Dėl denatūruoto etilo alkoholio, kuriam netaikomi akcizai“ ir Vyriausybės 2004 m. balandžio 27 d. nutarimas Nr. 476 „Dėl skystojo kuro (mazuto), kuriam taikomos

Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 36 straipsnio 1 dalies nuostatos, požymių aprašymo patvirtinimo", jų nuostatas inkorporuojant į nutarimo pakeitimą.

Be nuostatų inkorporavimo taip pat nustatyta, kad VMI nustatys akcizų, sumokėtų už etilo alkoholi, panaudotą denatūruoto etilo alkoholio gamyboje, taip pat akcizų, sumokėtų už energinius produktus, panaudotus Akcizų įstatymo 43 str. 1 d. 3–7 punktuose nurodytais tikslais, gražinimo tvarką (šiuo metu įgaliojimai nustatyti Finansų ministerijai).

Taip pat pakeisti Vyriausybės nutarimai **Nr. 234 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo nuostatas“** ir **Nr. 235 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo nuostatas“**.

Atsižvelgiant į teisėkūros ekonomiškumo principą, nuo 2023 m. spalio 1 d. pripažįstami netekusiais galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 1 d. nutarimas Nr. 234 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo nuostatas“ ir šiame nutarime nustatyti įgaliojimai perkelti į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. vasario 15 d. nutarimą Nr. 235 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo nuostatas“.

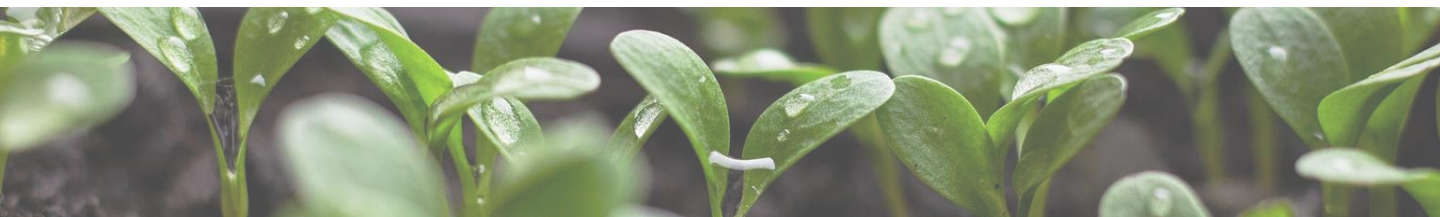
Taip pat šiuo metu Nutarimu Nr. 234 ir Nutarimu Nr. 235 Finansų ministerijai suteikti įgaliojimai nustatyti atitinkamas tvarkas (dėl kurių Finansų ministerija yra priėmusi atitinkamus teisės aktus) pakeitimais yra perduodami VMI (kai tvarka susijusi su importuojamomis prekėmis – kartu su Muitinės departamentu). Atsižvelgiant į suteikiamų įgaliojimų mastą, šios VMI ir Muitinės departamento nustatytos tvarkos įsigalios 2023 m. spalio 1 d.

Projektai

Dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (GPMĮ)

Parengtas **GPMĮ 17 straipsnio pakeitimo projektas**, kuriuo siūloma GPM lengvatą taikyti pardavus ar kitaip perleidus nuosavybėn nekilnojamąjį pagal prigimtį daiktą, esantį Europos ekonominės erdvės valstybėje, jeigu toks daiktas įsigytas anksčiau negu prieš 5 metus iki pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn. Pagal dabartinį reguliavimą, taikomas 10 metų išlaikymo terminas.

Siūlomas įsigaliojimas nuo 2024 m. sausio 1 d.

Dėl Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo ir Žemės mokesčio įstatymo

Parengti **Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo** ir **Žemės mokesčio įstatymo** pakeitimo projektai.

Pakeitimų nuostatose vienodai įvardijamas subjektas, atliekantis masinį vertinimą, – masinio vertinimo įmonė, tvarkanti Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą. Siūlomi pakeitimai vienodai apibrėžia subjektą, atliekantį masinį vertinimą, ir taip užtikrina teisės aktų aiškumą ir suderinamumą. Kartu siūloma patikslinti, kad individualusis vertinimas atitiktų Vyriausybės nustatytą tvarką, suvienodinti masinio vertinimo sąvokas Žemės mokesčio įstatyme, Nekilnojamojo turto mokesčio įstatyme, pagrindinę sąvoką nustatant Nekilnojamojo turto kadastro įstatyme, kaip reglamentuojančiame masinį vertinimą.

Papildomai projektai patikslinami suvienodinant nuostatas dėl Nekilnojamojo turto registro išrašo, kuriame nurodoma žemės arba nekilnojamojo turto mokestinė vertė, pateikimo fiziniam asmeniui neatlygintinai.

Šie pakeitimai teikiami kartu su Privalomojo turto ir verslo vertinimo įstatymo pakeitimais. Aiškinamajame rašte nurodoma, kad visais pakeitimais sprendžiama pagrindinė problema – galiojantis neefektyvus ir pernelyg biurokratinis reguliavimas, reguliavimu nustatyta neefektyvi turto ir verslo vertintojų veiklos priežiūra, sukurianti tik priežiūros iliuziją ir nedaranti esminės įtakos atliekamų vertinimų kokybei ir patikimumui.

Siūlomas įsigaliojimas nuo 2025 m. sausio 1 d.

Dėl Mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymo

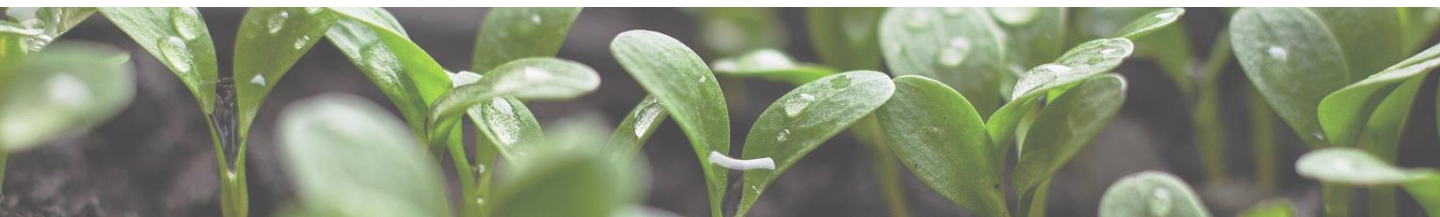
Pakoreguotas **Mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymo 6, 7, 8, 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas.**

Siūloma už nedeklaruotą ar deklaruotą mažesnę, negu išgautas, gamtos išteklių kiekį ir (ar) be leidimo išgautą gamtos išteklių kiekį taikyti didesnę mokesčio tarifą. Jis būtų apskaičiuojamas įstatymo prieduose nustatytus tarifus dauginant iš koeficiento nuo 2 iki 10.

Taip pat siūloma nustatyti kalendorinių metų mokestinį laikotarpį visam mokesčiui už valstybinius gamtos išteklius.

Numatoma, kad Aplinkos ministerijos įgaliota institucija atlieka mokesčio už valstybinius gamtos išteklius apskaičiavimo ir deklaravimo teisingumo patikrinimą savo nustatyta tvarka.

Siūlomas įsigaliojimas nuo 2023 m. liepos 1 d.

Dėl Abipusės pagalbos ir keitimosi mokestine informacija su ES valstybių narių kompetentingomis institucijomis taisyklių

Parengtas VMI viršininko įsakymo „**Dėl Abipusės pagalbos ir keitimosi mokestine informacija su Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingomis institucijomis taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo projektas**, kuriuo minėtos taisyklės išdėstomos nauja redakcija.

Taisyklės, lyginant su jų paskutine redakcija, papildytos, numatant naujas automatinių informacijos mainų su užsienio valstybių mokesčių administracijomis apie jų valstybių mokesčių rezidentų gautas Lietuvoje pajamas kategorijas, įtraukiant bendrą auditų atlikimo galimybę bei numatant papildomus duomenų saugumo reikalavimus.

Siūlomas įsigaliojimas nuo 2023 m. sausio 1 d.

Dėl Apdoroto tabako, etilo alkoholio, alkoholinių gėrimų ir kaitinamojo tabako produktų inventorizavimo taisyklių

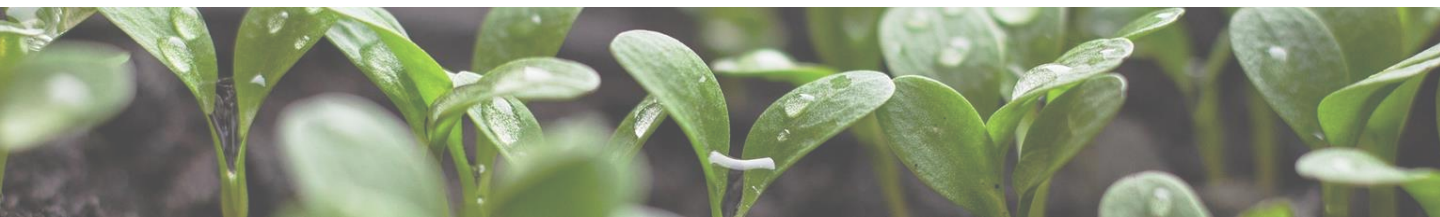
Parengtas VMI viršininko įsakymo „**Dėl Apdoroto tabako, etilo alkoholio, alkoholinių gėrimų ir kaitinamojo tabako produktų inventorizavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo projektas**. Pakeitimo projekte nustatyta teisė inventorizacijos komisiją sudaryti ūkio subjekto vadovui arba jo įgaliotam fiziniam asmeniui, taip pat atlikti kiti redakcinio pobūdžio pakeitimai.

Dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (PVMĮ) komentaro

Parengtas **PVMĮ 83 str. 1 dalies apibendrinto paaiškinimo (komentaro) 2, 10, 17 punktu pakeitimo ir papildymo projektas**.

Pakeitimais paaiškinama, kad:

- kai lizingo sutartis, nepasibaigus terminui, su klientu nutraukiama (pvz., klientui neįvykdžius sutartyje numatytų įsipareigojimų ir pagal sutartį perleidus teises ir pareigas kitam ūkio subjektui), tai kitas ūkio subjektas (pvz., bankas) turto grąžinimui turi teisę išrašyti kreditinę PVM sąskaitą faktūrą gavėjui (klientui);
- atsižvelgiant į ESTT praktiką (bylos C-337/13, C-335/19, C-507/20), jei neįrodyta, kad apmokestinamasis asmuo buvo nepakankamai rūpestingas, ir, nesant piktnaudžiavimo ar susitarimų, kuriais sukčiaujama, siekiant panaikinti teisę į PVM sumažinimą, negalima pagrįstai remtis terminu, kuris skaičiuojamas nuo pirmųjų sąskaitų faktūrų išrašymo dienos ir kuris tam tikrų sandorių atveju baigėsi iki šio patikslinimo. Todėl pagal analogiją ir į tai, kad tik po lizingo sutarties nutraukimo atsiranda priežastys ir sąlygos patikslinti (sumažinti) sandorio PVM apmokestinamąją vertę, nagrinėjamu atveju senaties terminas turėtų būti pradedamas skaičiuoti nuo tada, kai nutraukiama lizingo sutartis.

Taip pat parengtas [PVMĮ 79 str. 1,2,3, ir 14 dalies apibendrinto paaiškinimo \(komentarų\) pakeitimo projektas.](#)

Pakeitimais aiškinama, kad:

- pagal Mokesčiams apskaičiuoti naudojamų apskaitos dokumentų išrašymo ir pripažinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 29 d. nutarimu Nr. 780 „Dėl Mokesčiams apskaičiuoti naudojamų apskaitos dokumentų išrašymo ir pripažinimo taisyklių patvirtinimo“ nuostatas, tais atvejais, kai gyventojai, vykdytys ekonominę veiklą, įskaitant individualią veiklą, privalėjo įsiregistruoti PVM mokėtojais, bet to nepadarė, prekių tiekimą (paslaugų teikimą) privalo įforminti sąskaita faktūra, jeigu būtų privalėję išrašyti PVM sąskaitą faktūrą, įsiregistravę PVM mokėtojais;
- PVM sąskaitas faktūras iš PVM mokėtojų išregistruotas asmuo gali išrašyti tik įvertinus išrašomų PVM sąskaitų faktūrų priežastis (pvz., jeigu PVM sąskaita faktūra išrašoma už ankstesnį laikotarpį, kai pirkėjas prekių tiekimo (paslaugų teikimo) metu buvo įsiregistravęs PVM mokėtoju);
- taip pat atliekamos kitos korekcijos bei papildymai.

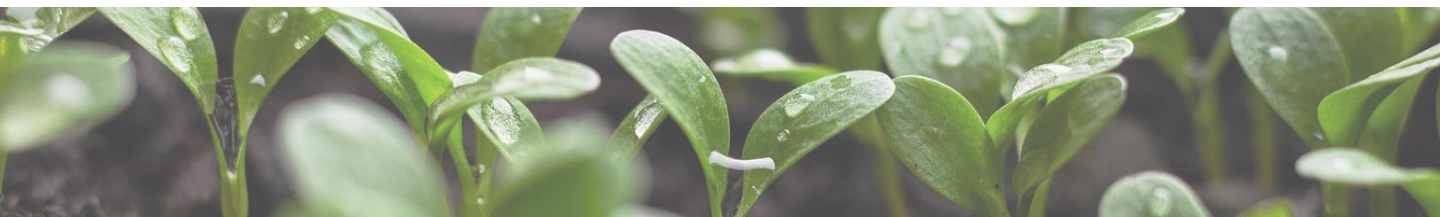
Dėl Pelno mokesčio įstatymo (PMĮ) komentarų

Parengtas [PMĮ 57 straipsnio komentarų projektas](#), kurio tikslinamos nuostatos dėl finansinės apskaitos tvarkymo reikalavimų. Nurodoma, kad Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo 14 str. 1 dalyje nustatyta, kad vieneto apskaitą tvarkantys asmenys tvarko, apskaito ir registruoja ūkinės operacijas laikydamiesi Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatyme ir taikomuose standartuose nustatytų reikalavimų, subjekto vadovo nustatyta subjekto ūkinių operacijų registravimo ir vertinimo tvarka.

Dėl Mokesčių administravimo įstatymo (MAĮ) komentarų

Parengti [MAĮ 2 str. 4 dalies, 63 straipsnio](#) ir [100 str. 1 d. 3 ir 4 punktų](#) komentarų pakeitimo projektai. Pakeitimais paaiškinami:

- baudų už administracinius nusižengimus administravimo sąvoka (MAĮ 2 str. 4 dalis);
- nurodymo dėl mokesstinės nepriemokos nurašymo iš asmens sąskaitos (sąskaitų) kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaigoje vykdymas (MAĮ 63 straipsnis). Paaiškinama, kad kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaiga neturi teisės atsisakyti priimti elektroninėmis ryšių priemonėmis pateikto nurodymo nurašyti mokesstinės nepriemokos sumas iš asmens sąskaitos (sąskaitų), motyvuojant, kad asmens sąskaitoje nėra pinigų ar nustatyta pinigų suma sąskaitoje yra mažesnė nei nurodyta mokesčių administratoriaus nurodyme. Tuo atveju, kai kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaiga nustato, kad asmens sąskaitoje nepakanka lėšų visiškai įvykdyti mokesčių administratoriaus nurodymo, kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaiga privalo nurašinėti lėšas tol, kol mokesčių administratoriaus nurodymas bus visiškai įvykdytas;
- mokesčių mokėtojo galimybė būti atleistas nuo skaičiuojamų (apskaičiuotų), bet nesumokėtų (neišieškotų) delspinigių ar jos dalies.

Pranešimai

- **VMI informuoja**, kad Didžiųjų mokesčių mokėtojų stebėsenos ir konsultavimo departamente įsteigtas padalinys, atsakingas už didelės vertės turtu disponuojančių gyventojų mokestinių prievolių priežiūrą. Nurodoma, kad didelės vertės turtu disponuojančiais asmenimis bus laikomi esami ir buvę nuolatiniai Lietuvos gyventojai, valdantys didesnę nei 40 mln. eurų vertės turtą ir turintys socialinių – ekonominių interesų Lietuvoje. Pagal VMI pranešimą, šiuo metu VMI didelės vertės turtu disponuojančių asmenų grupei priskiria apie 140 asmenų, o jų turtas bendrai siekia apie 15 mlrd. eurų.
- Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija Lietuvai pateikė **rekomendacijas** dėl mokesčių sistemos tobulinimo. Kaip nurodoma **Finansų ministerijos pranešime**, rekomendacijos yra pastaruosius dvejus metus vykusio bendro darbo rezultatas.

